

Rapport AER kommitté 1

Vårens plenarmöte för kommitté 1 inom Assembly of European Regions (AER), ägde rum i Strasbourg, Frankrike den 21-22 april 2015. I samband med detta möte arrangerades också arbetsgruppsmöten, executive board och byråmöte samt konferenser och workshops inom cirkulär ekonomi, integrering av romer samt om regionala varumärken. Från landstinget deltog Anita Gustavsson, Kenneth Backgård, Matthias Karlsson och Monica Carlsson.

Session om cirkulär ekonomi

Mötet genomfördes som en gemensam session med alla arbetsgrupper inom kommitté 1. Kenneth Backgård öppnade mötet och agerade som moderator under sessionen där frågan om cirkulär ekonomi diskuterades. Talare var representant från värde regionen Alsace, från RMV Covenant Circular Economy 2022 och från organisationen för avfallshantering ACR+.

Värdefullt material slösas i dagens linjära ekonomier, där den rådande normen är att producera, förbruka och sedan kasta bort. Men, i dagens och framtidens samhälle där efterfrågan på knappa råvaror ökar och där priserna stiger och når en nivå högre än någonsin i vår industriella historia, finns ett behov av att tänka om. En möjlig väg kan vara att gå mot ekonomiska modeller, som lyfter fram affärsmöjligheter där cirkulära kretslopp används snarare än linjära processer som hittills har varit dominerande.

Cirkulär ekonomi innebär produktion på ett sätt där minsta möjliga eller inget går till spillo, när produkten är uttjänt. Det vi kastar bort, kan gå tillbaka till producenten, eller tillbaka till naturen, utan att naturen tar skada. Strävan är att avfall inte ska uppstå utan ses som en råvara. Därför ska produkterna gå att återvinna. Biologiskt material ska kunna komposteras och övrigt material ska designas så att det går att återanvända, materialåtervinnas eller energiutvinnas.

Vidare diskuterades den offentliga upphandlingens roll i omvandlingen där politiken behöver visa på långsiktig vilja och kräva hållbara alternativ. Det handlar om att skapa nya typer av jobb, men även om att rädda befintliga jobb då resurseffektivitet kan minska företagets kostnader och samtidigt öka dess konkurrenskraft och attraktivitet för medvetna konsumenter.

AER kan vara ett språkrör och samla och synliggöra vikten av detta för ett hållbart långsiktig samhälle.

Session om regional attraktivitet

Vid sessionen redogjordes arbetet med Ideal Index inom AER. Arbetet syftar till att etablera nya utvecklingsindikatorer i syfte att ge en mer rättvis bild av en hållbar regional utveckling och levnadsstandard.

Det traditionella sättet att mäta tillväxt på är genom bruttoregionalprodukt (BRP), vilket inte till fullo tar hänsyn till hållbarhetsbegreppets alla dimensioner – ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet, därmed behov av mer relevanta tillväxtindikatorer.

Förutom ekonomiska aspekter tar ideal index även exempelvis hänsyn till livstillfredsställelse och livslängd, utbildning, infrastruktur, biologisk mångfald, vatten- och energikonsumtion samt kommunalt avfall.

Pilotmätningar har gjorts i ett tjugotal regioner för åren 2007-2013 och fortsättningsvis är syftet att förbättra regionala parametrar, förenkla

förfarandet och engagera fler regioner till att dela i mätningarna genom att svara på Ideal index-enkäten.

Syftet är att regioner ska kunna mäta sig mot varandra, hitta goda exempel och i slutändan i syfte att öka regionens attraktivitet.

Session om regionala varumärken

Inom ramen för denna tematiska diskussion, presenterade regionerna Alsace (FR) och Noord Brabant (NL) sitt arbete med att skapa ett starkt regional varumärke.

Regionalt varumärke handlar om att bygga upp en framgångsrik strategisk identitet

Med dagens globalisering står regioner hela Europa inför nya utmaningar med att attrahera människor, företag och kapital. En naturlig konsekvens av detta är den starkare känsla av konkurrens mellan regioner, var och en som försöker att sticka ut på en global scen genom att marknadsföra sina regionala fördelar, uppmärksamma egna innovativa och regionala särdrag liksom genom att skapa tillgång till de internationella marknaderna. För att detta ska vara effektivt, behöver regioner vara medvetna om både sina styrkor och svagheter. Vid sessionen betonades att genom att lyfta fram regional tradition, arv och kultur och genom att förbättra sina svagare punkter, kan europeiska regioner stärka sin position, öka medborgarnas välbefinnande och locka externa intressenter.

Metoden för detta arbete kallas platsvarumärkesstrategi - ett strategiskt verktyg för att bidra till att stärka en regions identitet, vilket ökar dess attraktionskraft för investerare, entreprenörer, nystartade företag och medborgare och för att minska och undvika kompetensflykt.

Både Alsace och Noord Brabant lyfte upp turismen som en nyckelsektor i att marknadsföra en region och därför investerar båda regioner också en del del i branschens utveckling. Turismen skapar kreativitet, inbjuder till mångfald, öppnar upp ett samhälle, stärker infrastruktur och attraherar människor och företag.

Att få med sig små- och medelstora företag i arbetet med den regionala identiteten är betydelsefullt, då det är dessa företag som oftast blir kvar i regionen och skapar tillväxt och fungerar som ambassadörer. Viktigaste faktorn för både Alsace och Noord Brabant har dock varit del politiska viljan och supporten genom hela processen.

Session om integrering av romer

AERs första jämställdhetsforum för året ägnades åt frågan om integrering av romer och öppnades av Monica Carlsson, Vice-President för jämlikhet inom AER.

Integrering av romer är en högst aktuell och central fråga för samhällsutvecklingen och berör många regioner i Europa. Social integration är en nyckelfaktor till en harmonisk och hållbar utveckling av våra samhällen. Men det regionala ledarskapet behöver förbättra sin inkludering av minoriteter, särskilt romer, i sin politik och uppnå inkluderande samhällen.

Nyckelpersoner som arbetar med dessa frågor och deltog i paneldebatten var professor Yaron Matras, ledamot i det Europeiska Akademiska Nätverket för Romska Studier, Denis Huber, ansvarig för samarbete och externa relationer vid Europarådet samt Peter Jorna, expert inom romska frågor.

Dessutom medverkade två europeiska regioner i sessionen, Vojvodina (Serbien) och Sörmland (Sverige). Båda dessa regioner har aktivt arbetat med frågan och skapat strategier för att förbättra integrationen av romer delade med oss sina erfarenheter: Delegationen från Sörmland bestod av två företrädare för romer, Diana Bollström och Richard Nyman, och en kommunrepresentant, Sirpa Lindelöf.

Plenarmöte kommitté 1

Marian-Constantin Vasile, Timis (RO), President för kommitté 1 öppnade mötet och fortsatte mötet med val av ny President för kommitté 1 samt Vice-Presidenter. Marian-Constantin Vasile har avböjt fortsättning på sitt presidentskap och som ny President valdes Jean-Luc Vanraes från Bryssel-regionen i Belgien. Vid plenarmötet deltog från landstinget Anita Gustavsson och Kenneth Backgård. Till Vice-President för glesbygdsutveckling och energi och klimat inom AER omvaldes Kenneth Backgård.

2014 års aktiviteter redovisades där en stor del har handlat om entreprenörskap, investeringar i SMEs, Ideal Index, projekten SMART Europe och Regions4greengrowth, jämlikhet och integrering av romer, energisäkerhet och förnybar energi samt regionala flygplatser.

För 2015 års arbete betonade Presidenten fokus på cirkulär ekonomi samt mobilisering inför och deltagande av regioner vid FNs COP 21-möte i december i Paris. Fanns också önskemål om aktiviteter kring bredbandsutbyggnad i glesbygd.

Kenneth Backgård presenterade också arbetet med att ta fram en rapport om energisäkerhet i regioner. Rapportskrivandet fortskrider under våren och ska presenteras vid European Sustainable Energy Week i Bryssel i juni 2015.

Som värd för energidagar välkomnade Vojvodina AERs medlemmar till att delta i konferensen om utvecklingen, finansiering och möjligheterna med geotermisk energi.

10-12 juni 2015 arrangeras AERs Generalförsamling och AERs 30-års firande i Göteborg med Västra Götalandsregionen som värd.

2-4 november välkomnar regionen Hampshire till höstens plenarmöte för kommitté 1 och 3 till Winchester, UK.

Anita Gustavsson
Monica Carlsson

Kenneth Backgård